

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

KURJER LITEWSKI

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. Ogłoszenia przyjmują się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4-6 p. p. w Biurze ogłoszeń L. i E. Metzla i S-ka, Wielka 58, telefon Nr. 886. Po godz. 6-ej niekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia w drukarni Józefa Zawadzkiego Suworowska Nr. 8.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznica	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odsyłanie do domu 10 kop. miesięcznie. Istotów ulefrankowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Rękopisy poleń i o zastrzeżeniach dowrotu — nie przechowuje.

WYDAWNICTWA ROK IX.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych. REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt Ś-to Jerski № 28. Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96. Telefon № 129, telefon drukarni № 685. Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedzielę od 12—1 p. p. Redaktorzy przyjmują od godz. 2—3 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wierz petiowy w tekście. lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-jej stronie za wierz petiowy lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1 str. o pożycz. państw. za wierz pet. lub jego miejsce 1 rb. Reklamy za wierz petiowy lub jego miejsce 60 kop. Nekrologi za wierz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k. po tekście 30 k. Z tytułu łowarskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb. Ogłoszenia swyeczalne za wierz petiowy lub jego miejsce 20 kop. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop. najmniejsze 40 kop. Ogłoszenia w niedzielnych numerze o 25 proc. drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opl. poczt.

Przypominamy Sz. Prenumeratorom, że czas odnowić przedpłatę na kwartał III-ci 1913 r. i półrocze II-ie 1913 r.

POLONIA PALACE HOTEL

ALEJE JEROZOLIMSKIE № 53, wprost Dworca Wiedeńskiego w Warszawie. Adres telegraficzny i telefoniczny Polonia-Warszawa.

RESTAURACJA najwięcej elegancka ze wspaniałą salą w stylu Ludwika XVI i stylowymi oddzielnymi salonami i ogrodem. Wyszukana kuchnia francuska. Wina wyborowe z własnych piwnic hoteli Europejskiego i Polonia. Szybka i staranna usługa. Własne wyroby cukiernicze i piekarskie. Śniadania od 1—3 w cenie 2 rb., obiady od 6-ej do 8-ej po 2 rb. 50; a la carte — w każdej porze. Codziennie koncert artystyczny własnej orkiestry. Specjalność: urozy jubileuszowe, weselne i okolicznościowe na miejscu i w domach prywatnych.

KONIAK SZUSTOWA

TKN KURSY PRZYRODNICZE, KURSY HUMANISTYCZNE, KOLEGIUM HUMANISTYCZNE, KURSY TECHNICZNE I KURSY OGRODNICZE.

Teatr Polski.

Dziś, w sobotę 3 sierpnia: Benefis M. Dowmunt i J. Zakrzewskiego 1) „Dwóch ślepych”, 2) Artystyczny koncert, 3) „Za Oceanem” operetka. Bilety są do nabycia.

Ogród Botaniczny. Dyrekcja A. I. SZUMANA.

12 kop. wejście do ogrodu 12 kop. Komik-kupiecista **Sergiusz Wronski**. Na otwartej werandzie, na placu „Divertissement Menestre”. Kupiecista **Sawicki**, znany duet Bertoldi i Maryni, bosonóżka-kup. **Jefimowa**, tancerz **Sifan**. — Kinematograf na otwartej scenie: 1) Los rzucony, 2) Ocean gniewa się, 3) Jedna noc młodości. — Orkiestra 3. — Początek zabawy o 6 god. wieczorem, obrasów o godz. 9½. **Sala koncertowa Dyrekcja A. I. Szumana. Dzisiaj** „Grand Café Concert”. — Piękna hiszpanka **Czaklana**. — Nowa wystąpił **Moce nowini** 35 NjN programu 35 NjN. — Początek o godz. 12 w nocy.

Teatr Familijny R. Sztremera.

ul. Wielka 74. Tytuł 3 i 4 sierpnia. — 1-za cz. artystycznego dramatu z udziałem w głównych rolach sławnej art. **Giovanni Teribili**, wyróżniającej się w obrazach: „Bachantka” i „Dusza Matki” wraz z niezrównaną **Za kulisami**, przedstawiającą sakuliskowe sprawy teatru i charakteryzującą ciekawą drogę początkującego teatru. — **Reperacja niosów**, śmiech bez przesady. — **Przedaj ostatnich kieszeków, kron.** — **Przyjemny pedantek.**

KINEMATOGRAF DZIŚ!

BRONISŁAWA **Wzrost z poza grobu**, dramat w 2 cz. serial Vithograph. **NAUCZYĆ PRZYJACIELA**, komedya, z udziałem **Rusalka**, według **Puszkina**. **Początek** w piątek i sobotę o godz. 6-ej, w niedzielę — o 5-ej. **UWAGA!** W niedzielę o godz. 3-ej seansy dla dzieci, ceny miejsc na te seansy po 10 kop. dla wszystkich.

„Wsia Wilna” na rok 1914.

Redakcja wydawnictwa „Wsia Wilna” (Św Jerski Prosp. № 35, m. 1) najprzejmiej prosi rządowe, prywatne i dobroczynne instytucje o natychmiastowe zakomunikowanie najdokładniejszych swych danych, dotyczących się owych instytucji, jako to: nazwę instytucji, adres i № telefonu, godziny przyjęć, oraz wydawanie informacji, osobisty skład z adresami urzędników, ich rangi oraz stanowiska służbowe. Osoby inteligentne wszelkich stanowisk uprasza się o zakomunikowanie swych adresów i rodzaju pracy. Instytucje i osoby, które zmieniły mieszkania 23 kwietnia b. r., lub mających zamiar zmienić takowe 29 września b. r., uprasza się o nadesłanie swych adresów. Wszystkie te informacje są potrzebne w celu umieszczenia w wydawnictwie informacyjnym „Wsia Wilna” na rok 1914, które już rozpoczęto drukować.

LOKALE

na mieszkania, biura, także na sklepy, są do wynajęcia od 29 września, przy Ś-to Jerskim prospektie w d. № 11. Wiadomość w **B. H. E. A. Basewicza**.

Ś. i P. z Stankiewiczów Marja Arcimowiczowa,

opatrzone Św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zmarła dnia 2 sierpnia 1918 r., przeżywszy lat 63.

Ekspozycja zwłok z mieszkania (Kalwaryjska 25) do kościoła Św. Piotra i Pawła odbędzie się w sobotę o g. 7 wiecz., nabożeństwo żałobne zaś i pochowanie zwłok na cmentarzu Św. Piotra i Pawła — w niedzielę 5 sierpnia o g. 10 zrana, o czym zawiadamiają krewnych i znajomych straszkani **Sya i córki**.

Do nabycia we wszystkich księgarniach W przededniu wiosny ludów.

Wspomnienia z r. 1846—1848

przez **Aleksandra Guttrego**.

Zawierają mało znany, a wiele ciekawy fragment dziejów naszych, w którym opisano są stosunki wewnętrzne w stowarzyszeniach tajnych, arezowanie konspiratorów, pobyt ich w więzieniach, śledztwo i wypuszczenie więźniów na wolność w czasie rewolucji w 1848 r.

Wspomnienia zdobiją liczne portrety i ilustracje.

Cena rb. 1, z przesyłką rb. 1 kop. 20.

Wydawnictwo „Tow. Udz. Kurjer Litewski”.

Dr. A. RYMSZA

powrócił (Zawalna 7). 41652
Sanatorium D-ra Solmowa, Warszawa, Al. Szucha 9
Chirurgia, choroby koblet. Pobyt w pokojach wspólnych rb. 3, w osobnych 4—7 dziennie. Ambulatorjum od 12 do 1.—(Pracownia Realny).

Niebezpieczeństwo, wynikające z zupelnego strawienia pokarmów. — Kiszki mogą działać prawidłowo tylko wtedy, jeśli ich zawartość posiada pewną określoną objętość co jest niezbędne do pobudzenia kurczliwosci ścin kiszki i ich robaczkowego ruchu, dzięki któremu masy kałowe postępują naprzód. Jeśli zaś zawartość kiszki dzięki całkowitemu strawieniu przyjętego pokarmu, zmniejsza się ponad niezbędną normę, wtedy kiszki nie otrzymując dostatecznego podrażnienia, działają leniwie i powodują zaparcie. — W podobnego rodzaju wypadku należy zmienić sposób odżywiania się i zaniechać jednocześnie nadużywania środków czyszczących, które pogarszają tylko sytuację. Z pomocą leków rozwalniających można stosować tylko Kaskarynę D-ra Lepinca (*Cascarine Lepinca*), która pobudza kurczliwość gładkich mięśni kiszki i tym sposobem sprawnie wypróżnia. 41258

Stanowisko rusinów.

Po klęskach finansowych z powodu wojny bałkańskiej oraz po świeżych klęskach powodzi cała Galicja zwraca teraz uwagę na przyszłość, o którym jeszcze nie wiadomo, kiedy się zbierze na pierwszą sesję. Przedewszystkiem, wobec spadłych na Galicję nieszczęść, sejm byłby powołany do zarządzenia niedoli, do uchwalenia akcji zapomogowej na rzecz powodźni. Pomoc prowizoryczna rządu nie wystarczy na miljonowe potrzeby. Ponadto budżet krajowy Galicji nie jest w zupełnym porządku. Kulat już w latach przeszłych, a obecny stan oplakany kraju będzie powodem nowych trudności budżetowych. Chodzi więc jak najbardziej o to, by nowy sejm zwolany został jaknajprędzej i jaknajprędzej zaczął funkcjonować normalnie.

W tej ostatniej sprawie namiestnik Korytowski prowadził, jak informuje prasa wiedeńska, bardzo żywe rokowania z bawliwymi w Marjebadzie politykami polskimi i ruskimi. W tych dniach powraca do Lwowa i tam natychmiast rozpocznie nowe konferencje z wybitnymi przywódcami polskimi i ruskimi. Stronictwa t. zw. antyblokowe nalegają, aby zwolanie sejmu nastąpiło najpóźniej w połowie września, gdyż wówczas stronictwa będą miały najlepszą sposobność do wzajemnej wymiany zdań o najważniejszych sprawach krajowych, do wyrównania istniejących różnic i dojścia do porozumienia. W kołach tych panuje przekonanie, że rusini pod przynusem stosunków będą musieli zgodzić się na uchwalenie przez Sejm akcji zapomogowej dla ludności dotkniętej tak ciężko klęskami elementarnymi, tembardziej, że żadne ze stronictw nie ma zamiaru czynienia trudności re-

wizji dawnego kompromisu w sprawie reformy wyborczej.

Niestety, nadzieje te mogą być zawodne, gdyż prasa ruska zupełnie wyraźnie zapowiada, że nie dopuści do żadnych obrad sejmowych, dopóki nie będzie wprzód zdecydowana sprawa reformy wyborczej. Niedawno główny organ ukraińców „Dilo” zakończył druk szeregu charakterystycznych artykułów p. t. „Po wyborach”, w których roztrząsał następstwa ostatnich wyborów sejmowych i w toku rozumowania doszedł do bardzo daleko idącego wniosku, t. j. ni mniej ni więcej, jak żeby reforma wyborcza była narzucona krajowi dekretem cesarskim, czyli „okrojowana”. „Dilo” rozumowało w sposób następujący: Według obecnej ordynacji wyborczej, prawny (nie faktyczny) stan posiadania rusinów powinien wynosić 31 procent, t. j. 36 mandatów. Liczbę tę rusini mieli raz na szczytku ery rządów przeciwpolkich w Galicji, potem zaś liczba ta gwałtownie spadła. To obniżenie się faktycznego stanu posiadania tłumaczy ukraińcy rekozmieni przesładowaniami i nadużyciami ze strony polaków. W poprzednim sejmie reprezentacja ruska, wynosząca 15 proc., zgodziła się w kompromisie na 27,2 proc. mandatów, w obecnym zaś sejmie rusini wynoszą 21 proc., w żadnym więc razie nie uchodzi, zdaniem „Dilo”, by godzili się na tę samą liczbę. Wytężnymi punktami do rokowań w sprawie reformy sejmowej powinny być dla reprezentacji ukraińskiej następujące: 1) rozszerzenie praw wyborczych w porównaniu z dotychczasowym prawnym stanem; 2) znaczne pomnożenie ukraińskiej faktycznej siły w porównaniu z tym stanem, jaki służył za podstawę dla poprzedniego kompromisu; 3) dążenie do demokratyzacji politycznego ustroju kraju. A więc ukraińcy mają się domagać nietylko 31 proc. mandatów, lecz nawet więcej. „Dilo” z góry zapowiada, że większość polska nigdy się na to nie zgodzi, ponieważ zaś z drugiej strony organ ukraińców stoi na stanowisku, że „bez reformy sejmu niema”, przeto uważa, iż na wypadek zwolania sejmu przed ustaleniem stosunku liczbowego posłów obu narodowości w nowej ordynacji należałoby ponownie sejm rozwiązać. Na te konsekwencje zgodzić się jednak też nie chce.

„Nowe wybory — pisze „Dilo” — służyłyby miły chyba tylko do tego, aby wrogom reformy dać sposobność do jeszcze jednego eksperymentu, czy nie udałoby się im odzyskać dawne absolutne panowanie w sejmie. Słowem eksperyment z rozwiązaniem sejmu byłby z każdego względu zawodnym i szkodliwym. Rząd ma inne sposoby wpływnicia na pp. Bilezewskich, Cieniskich, Abrahamowiczów i ich ciurów w wszechpolskim obozie, aby zostawili swoją nieustępliwość za progiem sejmu. Wystarczy dać im poznać, że rząd zdecydował się na ultima ratio, na okrojowanie demokratycznej reformy wyborczej, a pewnie zamilkna”. „I my — kończy „Dilo” — uważamy okrojowanie tylko za ultima ratio, ale sądzimy, że zamiast tego, aby kilka razy powtarzało się bezcelowo jako ultima ratio rozwiązywanie sejmu, a potem nastąpił znowu jako ultima ratio maskowany absolutyzm w rodzaju czeskiej komi-

sji administracyjnej, lepiej przyjąć ultimam rationem celowo i dać krajowi nowe konstytucyjne podstawy dla rozwoju”.

Organ ukraińców mocno się myli, jeśli przypuszcza, żeby się na coś podobnego mogli zgodzić polacy. Ten apel do Wiednia, wysoce charakterystyczny zreszła dla całej akcji ruskiej w Galicji, nie odnieść absolutnie żadnego skutku, gdyż rząd centralny nie poważy się chyba pogwałcić autonomii sejmu galicyjskiego, jedynie uprawnionego do uchwalenia ordynacji. Reforma musi być załatwiona we Lwowie i musi dojść do skutku za obopólną zgodą obu narodów, jeśli wogóle ukraińcy chcą naprawdę ugody. Nadto żadne stronictwo polskie nie zgodzi się na to, aby przyjęty poprzednio przez stronictwa blokowe stosunek mandatów ruskich w ilości 27,2 proc. przekroczył tę granicę. Z wywodów „Dilo”, jak słusznie podkreśla „Nowa Reforma”, wynika jedno: Ukraińska reprezentacja sejmowa obawia się wziąć na siebie odpowiedzialność za zawarcie kompromisu i nie chce się nim na przyszłość, jako aktem ugody wiązać. Dlatego woli, aby reforma wyborcza była okrojowana, bo taki sposób zreformowania sejmu uwalnia posłów ukraińskich od odpowiedzialności przed ich wyborcami za dopuszczenie do nowej „krzywdy”, z drugiej zaś strony nie zobowiązuje ich do niczego wobec większości polskiej.

Z wywodów tych wynika ponadto, że ukraińcy już zgóry całą reformę uważają za prowizorium, które ma im ułatwić dalszą walkę z polakami. Niepodobna dziś przesądzać, jakie podstawy kompromisu będą ułożone przez stronictwa polskie, w każdym razie, jak widać z powyższego, nie zaspokoją one ukraińców.

Śród stronictw polskich widoczne jest dążenie do doprowadzenia do ostatecznego wytrzewienia politycznego. Dziś wszystkie wyraźnie uznają potrzebę reformy wyborczej i w tej chwili stoją tylko naprzeciw sobie dwa zasadnicze projekty: kastastru narodowościowego i zasady proporcjonalności. Namiestnik Korytowski czyni zabiegi pośredniczące, które prawdopodobnie przyniosą pożądane owoce. Wówczas mniej trzeba będzie zabiegać o chęć do zgody ze strony rusinów. Wobec zwartej opinii polskiej zmiekną i oni.

W RAZIE ZAMKNIĘCIA DARDANEŁÓW.

Rada ministrów, na skutek referatu ministra handlu i przemysłu, Timaszewa, o konieczności zarządzenia środków zaradczych na wypadek zamknięcia Dardanelów w czasie realizacji tegorocznego urodzaju, postanowiła obniżyć do minimum taryfy przewozowe na zboże w kierunku portów morza Bałtyckiego, aby zboże polubnia i środkowej Rosji mogło z pompięciem Dardanelów być przewiezione bez uszczerbku finansowego na statki bałtyckie. Taryfa minimalna, jako środek wyjątkowy i nagły, ma obowiązywać tylko w roku bieżącym. Wynikłoby z tego, że rząd rosyjski spodziewał się zamknięcia cieśniny.

Demobilizacja Austro-Węgier.

Wiedeń 13 sierpnia (31 lipca). W 48 god. pokonpania prasy inspirowanej wiedeńskiej na rzecz rewiz-

ji taktatu, zawartego w Bukareszcie, nadeszła wiadomość, pochodząca ze sfer urzędowych, iż Austro-Węgry postanowiły rozpuścić do domu rezerwistów, pozostających od jesieni roku przeszłego w czynnej służbie na granicy południowo-wschodniej, a więc w obrębie piętnastego i szesnastego korpusu armii. Ponieważ wzmacnienie liczebne obu tych korpusów było wymierzone przeciwko Serbji, przeto obecnie rozpuszczenie tych rezerwistów służy za dowód intencji pokojowych dyplomacji austro-węgierskiej.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że gabinet wiedeński przekonał się o beznadziejności zamiarów, mających na celu przeprowadzenie rewizji pokoju, podpisanego w Bukareszcie. Wystąpienie cesarza Wilhelma II na rzecz tego pokoju i oświadczenie, że uważa on ów pokój za ostateczny, dalej zdecydowana postawa Rumunii, która wszelkie próby obalenia pokoju w Bukareszcie musiałaby do żywego oburzyć przeciwko Austro-Węgom, niepewność, czy Serbja, mimo wielkich strat, poniesionych w obu wojnach, nie zdecydowałaby się na trzecią wojnę, która — aczkolwiek przegrana — musiałaby Austro-Węgry nabawić wielkich kłopotów, — wszystko to skłoniło dyplomację austro-węgierską do stanowczej zmiany poglądów.

Wprawdzie celem zamaskowania odrotu prasa inspirowana wiedeńska ciągle jeszcze pisze o potrzebie rewizji traktatu bukareszteńskiego, ale równocześnie puszczona w świat wiadomość o rozpuszczeniu rezerwistów służy za dowód wyraźny, iż dyplomacja austro-węgierska myśli rewizji będzie propagowała w drodze pokojowej i nie zechce posłużyć się w tej sprawie orężem. Jest to zwrot bardzo rozsądny. Zapewni on daleko lepiej trwały pokój i Austro-Węgom i ludom bałkańskim, aniżeli owa rzekoma zasada sprawiedliwości narodowej, propagowana przez te same dzienniki wiedeńskie, które ani słowa litości nie mają dla chorwaków i serbów, lub słowaków, niekających przez madziarów.

Polityka antyserbska dyplomatorów madziarskich zanikła ostatecznie. Prawdopodobnie sam cesarz Franciszek Józef, który pomimo podszego wieku odznacza się niesłychaną bystrością umysłu i wielkiem doświadczeniem, spostrzegł wszystkie błędy hrabiego Berchtolda i jego doradców madziarskich. Nie ulega też najmniejszej wątpliwości, że ważne w tej mierze ostrzeżenie wypowiedział następcą tronu austro-węgierskiego, arcyksiążę Franciszek Ferdynand. Przyszły dziedzic korony austro-węgierskiej od samego początku przesilenia był stanowczym przeciwnikiem wszelkiej polityki gwałtownej przeciwko Serbji. Latwo zrozumieć powody tego protestu. Arcyksiążę Franciszek Ferdynand potępia politykę ucisków, uprawianą przez madziarów. Arcyksiążę Franciszek Ferdynand chce się oprzeć na słowianach południowych. Wojna z Serbją pokrzyżowałaby te zamiary i rzuciłaby dyplomację jeszcze bardziej w objęcie madziarów, aniżeli do tej pory. Dlatego dyplomaci madziarscy, którzy teraz wywierają wpływ decydujący na całą politykę zagraniczną monarchji habsburskiej, usiłovali za każdą cenę doprowadzić do zatargu zbrojnego z Serbją, by z góry u niemowlęciu arcyksięcia Franciszka i Ferdynandowi zajęcie postawy przyjaźniejszej wobec słowian południowych. Arcyksiążę Franciszek

Ferdynand miał za każdym razem paralizować zakusy dyplomacji...

Należy też oczekiwać w najbliższych miesiącach zbliżenia się Serbji do Austro-Węgier...

Do tegoż zapowiedziana demobilizacja Austro-Węgier posiada znaczenie niesłychanie doniosłe...

Wykopiska w Naczy.

W pierwszej połowie lipca r. b. znakomity nasz antropolog, prof. dr. Julian Talko-Hryniewicz...

Archeologiczny plan nie jest obfity, lecz charakterystyczny. Znaleźliśmy kilka zausznicy t. zw. esowatych...

boku z podkurczonymi nogami; lewą ręką obejmowała szkielet dziecka...

Oprócz tych monet, znaleziono tu jeszcze denarek W. Ks. Witolda z herbem Kolumny...

Zdobytą tu przez profesora J. Talko-Hryniewicza materiał antropologiczny ma dla nauki duże znaczenie...

mięci, jako wspomnienie prawdziwej uczy duchowej.

Szanowny profesor wyjechał na wywózki wakacyjne do Antonowa w gub. suwalskiej.

Likwidacja Spółki owocarskiej.

W Wilnie utworzona przed 3 laty „Spółka owocarska”, mająca na celu sprzedaż dostarczonych owoców...

Zrzeszeni członkowie spółki w odpowiednim czasie nadsyłali na sprzedaż komisowa owoce ze swych sadów...

Fakt nader smutny, to też żęć należało w przemyśle, które spowodowały upadek agend handlowych...

Gdy organizacja podstawowa — skład sędzi kulawo, oczywiście i inne agendy na sobie musiały to odczuć...

Lakamba, Sahamin, Bahasso, pozostali na brzegu. Milczenie przeważało...

krza i naturalnych owocowych sokach. Fabryka opracowując w początku roku 1912 projekt produkcji...

Jeśli doliczymy straty roku zeszłego 885 rb. 83 kop. amortyzację inwentarza i inne drobne...

Na zebraniu w dn. 25 czerwca r. b. zrzeszeni wobec poniesionych strat i nie mając kapitałów na dalsze...

Choć za nazwy „Spółka” i nadal zostanie i będzie pracowała nad ułatwieniem zbytu owoców...

A tak latwo przy naszej społecznej obojętności, przy tak nielubianym udziale zrzeszonych...

Informacje i pogłoski.

Tegoroczny urodzaj. Według informacji głównego zarządu rolnictwa...

Tak więc według pierwszych obliczeń prawdopodobnego sprzętu w roku bieżącym...

Ministerjum oświaty wydało rozporządzenie, aby zajęcia w uniwersytetach rozpoczęły się najpóźniej 1 (14) września...

Ministerjum oświaty przystąpiło do opracowania nowego projektu do dorozbieżności szkolnej...

Dozór pozaszkolny. Ministerjum oświaty przystąpiło do opracowania nowego projektu do dorozbieżności szkolnej...

Wiadomości bieżące. Kalendarzyk. Dziś, w sobotę — Złotej relikwii św. Szczepana M.; węd. now. st. — 66w. Rocha Wyzn. Jutro — 66w. Dominika W. Arystarcha M.; węd. now. st. — 66w. Jacka Wyzn. Mirona, Pawła.

Temperatura. O godz. 1 w nocy termometr Reaum. wskazywał + 14°.

Nabożeństwa. W niedzielę kościoły wileńskie obchodzą następujące uroczystości: w kościele św. Duchy — św. Dominika Wyznawcy; w kościele Wszystkich Świętych — Matki Boskiej Anielskiej...

Z tego powodu w kościołach tych, jak również w kościele św. Jana, jako w pierwszą niedzielę miesiąca odbędzie się uroczyste nabożeństwo z wystawieniem Przenajświętszego Sakramentu.

Teatr. Muzyka i sztuka. Z teatru polskiego. Dziś na beneficjum artystów M. Dowmunt i J. Zakrzewskiego „Dwóch ślepych” i „Za oceanem” operetka w 1-m akcie...

Orkiestra symfoniczna. Dziś, w sobotę, koncert popularny pod dyr. K. Wouth'a. W programie „Rapsodia kaukaska”, „Balet egipski”, walc Straussa i t. d.

Badanie b. posła Dumy A. Bulata. Jak wiadomo, p. A. Bulat, będąc posłem do III Dumy państwowej...

Konkursy. Dnia 10 (23) sierpnia r. b. zostanie rozstrzygnięty konkurs upiększeń okien, balkonów, ścian, ogrodów i parkanów.

Osławstwo. Paweł Prokopowicz wraz ze swą żoną, panią Anną Kuchanowską, zaczął uprawiać lekką przemysł. Tak, na przykład, w końcu ubiegłego miesiąca zaszedł do sklepu Józefa Szynowa...

Specjalista policja śledcza już ujęła. — Zepsuta kiełbasa. W sklepie Nr. 63 przy ul. Konnej policja skonfiskowała przy protokole kilka funtów zgnitej kiełbasy.

Przyjechali do Wilna: (Hotel Europejski): ob. Kazimierz Borowski, ob. Edmund Sobolewski, ob. Aleksander Rymaszewski, ob. Bolesław Rodziewicz, pułk. Leon Mielkowski, ob. Maksymilian Chomiński, ob. Wincenty Bańkowski, ob. Andrzej Brzeziński, ob. Stanisław Narciwicz-Jodko, ob. Emil Buszyński.

(Hotel St. Georges): hr. Feliks Zyberg-Plater, hr. Stanisław Zyberg-Plater, hr. Józef Breza, hr. Czesław Raczewski, hr. Stanisław Miękowski, ob. Michał Bałowski, ob. Józef Bystrzycki, ob. Aleksander Niemcewicz, ob. Stanisław Piotrowski, ob. Władysław Bongart.

(Hotel Sokolowski): ob. Aleksander Wencelowski, ob. Tomasz Sidorowicz, ob. Onufry Raczkowski, ob. Michał Drożdziejko, ob. Bolesław Ziemiński, ob. Antoni Sakowicz, ob. Józef Popławski, ob. Adam Kwiatkowski, ob. Kazimierz Dydzicki, ob. Mikołaj Damasiewicz.

(Hotel Niskowski): ob. Zofia Kowalewska, ob. Eugeniusz Kowalewski, ob. Jan Bohdziewicz, ob. Franciszek Kralkowski, ob. Antoni Cielecki, ob. Izidor Ulian, ob. Stanisław Popławski, ob. Andrzej, ob. Michał Tysna.

JÓZEF CONRAD.

BANITA.

Przekład z angielskiego Wili Zyndram-Kościałkowskiej.

— Omar, — mówił Abdulla, — zamieszka zemna gdy... Mniejsza z tem, — machnął dłonią.

— Stali u bram dziedzińca. Babalatchi przykładając rękę do czoła, ust i piersi, cofał się z uszanowaniem, Abdulla przeszedł.

Na obszernym dziedzińcu domostwa Lakamba wszystko się ożywiło. Gospodarz domu spieszył naprzeciw gości, pytając spojrzem rzucając na postępującego za nim, swego doradcę!

że z natury i przyzwyczajeni jest asoeta, mało zżywa pokarmu i wczesną, pewnie jest, że towarzysze jego i słudzy ugoszczeni zostali, że pilno mu wracać.

Nad brzegiem ruszali się szybko oienie ludzi; rozległy rozkazy, nawoływania. Wzdłuż rzeki rozpalaly się ognie, skry i dymy sypały pochodnie i przy ożromem ich światła Babalatchi oznajmili, że wszystko do odjazdu dostojnego gościa w pogotowiu.

W czerwonych lunach i czarnego dymu chmurach stał Abdulla, odziany od stóp do głowy w faldy białych szat, zegnając uprzejmie gospodarza domu i nowych, a już ukochanych, sprzymierzeńców.

kami swymi, Babalatchi mądry i sprytny, on, Abdulla ben Selim, najwerniejszy z wierznych wyznawców Proroka i ten „biały”, ziarno piasku na rozspanych archipelagu wyspach, co spoczywa teraz u ogniska ongi potężnego, dziś pokonanego i ślepego wodza Omara, przyrzucając do piersi jego córke...

Tymczasem łódź pomknęła uosząc przedsiębiegłego kupca ku przystani, gdzie u ujścia rzeki, okręt jego stał na kotwicy.

Lakamba, Sahamin, Bahasso, pozostali na brzegu. Milczenie przeważało, pochwały dwóch ostatnich, dla odpływającego, a ożywione przez Abdullę nadzieje wylewały się coraz śmielej. Ie to nabuduje i uzbior ludzi. Już Sahamin obliczał ile i jakie przedsięwzięcie zdola ekspedycje w głąb wyspy, do jakich obrotów służąc mogą nieprzebrane kapitały Saída Abdulla, jak się na nich szybko można wzbogacić.

Babalatchi milczał i zwalniając kroku pozostawał poza nimi, wgar-dliwym spojrzem obrzucając przyjaciół i sojuszników swego protektora, do których powagi i świadectwa odwoływał się niedawno. Nie zdawał się być tak pewnym wygranej tak tamci i niezwykły zdobywcę liczyć przed bojem. Nadto miał doświadczenia, a bystrość nie dozwalała mu spocząć nawet wobec najświetniejszych zapowiedzi. Odłączył się od towarzyszy i poszedł rozmyślać, kierując kroki wzdłuż rzeki; na której zwierciadło odbijały się drzą-

ksiąg rachunkowych — jeśli by ocalały! — wydrze listy należności. Myślami lemi nie dzielił się z towarzyszami swymi i sprzymierzeńcami, pełen starczej ostrożności. Kto zliczył kapitały Abdulla? Roztropnie zbadał w tej mierze gospodarza domu o rzeczy tych świadomych być może, lecz i Lakamba był zamyślony, maloinowy, przykłał krwią na bielecie oczy, włókł się leniwie i ociężałe z powrotem do domu. Bahasso posiadał natomiast entuzjazm i wyłanie młodoci. Usta mu się nie zamykały. Handel! oo za świetne perspektywy! Byłe nie zawiodły! Ha! ha! Nienawistni „biał” odari zostana z bogactw i znaczenia! Ha! ha!

Zapalał się, głos podnosił, obnażonym mierzem groził niewidzialnym wrogom, paplał o wale, wojnie, zwycięstwie, chwalił się swych przodków sławą i walecznością. Babalatchi milczał i zwalniając kroku pozostawał poza nimi, wgar-dliwym spojrzem obrzucając przyjaciół i sojuszników swego protektora, do których powagi i świadectwa odwoływał się niedawno. Nie zdawał się być tak pewnym wygranej tak tamci i niezwykły zdobywcę liczyć przed bojem. Nadto miał doświadczenia, a bystrość nie dozwalała mu spocząć nawet wobec najświetniejszych zapowiedzi. Odłączył się od towarzyszy i poszedł rozmyślać, kierując kroki wzdłuż rzeki; na której zwierciadło odbijały się drzą-

ce na firmamencie gwiazdy. Miał zagrodę Omara, pogrążył się w mrok leśne. Od strony żywoplotu podpatrywał. U dogasającego ogniska majaczyły dwa oienie: mężczyzny i kobiety. Widok ich, pobudził go do zanuęcia pieśni, lub czegoś co pieśńia bez rytmu i rytmu być miało, improwizacji, nie bez celu, umyślnie zapewne bezładnej. Monotonnym głosem nucił o jakichś rozbitych okrętach, o bracie zabijającym brata za — haust wody. „Straszliwy bań bez początku i końca, raczej oderwana od strasliwej bańi zwrotek, którą powtarzał raz i drugi, podnosząc głos, plosząc rękami na skłach ryżu piaszki i te co sta na bliskich, niebotycznych gnieźdździ drzewach. W gąszczy liści zatrępotaly szuboznych skrzydła; ozwały się urwane i przeciągłe gwizdy i świsty. Cienie siedzących przy ogniu postaci poruszały się; ten co się zwał kobieciem zmilk, a improwizację opóźnionego piecy przerał kaszel odryplny, starczy. Babalatchi odszedł tak cicho jak przyszedł, szukając i dla siebie jeśli nie snu to spoczynku.

Spokojnym, na poly wyzywajacym, na poly ciekawości pełnym usmiechem, z jakim dzieci przypatrywały się zwykły skomplikowanym, mechanicznym zabawkom. Popuściwszy wodze umiesieniu Willem's uspokoił się i stal chwil kilka ponury, z zaciśniętymi wargami i wlepionym w ziemię wzrokiem; lecz pod dotknięciem jej dloni miękł stopniowo i wargi mu zdręzły. Po chwili obrócił się, podchylił ją w ramiona, do piersi przytulił nagłym, gorącym uścisnieniem. Równie nagle odlepnął ją. Zachwiała się na nogach lecz się rozesmiała. — Szalenciel! A cożbyś powiedział gdybyś mię udmusił! Soskateł mię z taką mocą, żeś dech utraciła, — zawołała. — A żyć pragniesz, by znów u ciebie odmień, — spytał ją miękko. — Powiedział, powiedział Aiszo. Przystąpiła do niego, spoglądając nań z boku, z pod opadłych na czoło włosów. Oczarowany wpatrywał się w piękną, świeżą, zalotną. — Co mam powiedzieć temu co całe trzy dni ani się o mnie zatroszczył! — odpowiadała wymijająco, wyciągając rękę przed oczyma kochanka, lecz gdy rękę jej pochwycił usiłowała, wynęknęła mu się. — Przemocą mię nie dostaniesz, — śmiała się perlisto, — wróciłam bom sama tego chciała. Nie rusz się! nie dotykaj mię o zły, niegrzeczny chłopek! D. C. N.

rzewski, ob. Mikołaj Korwicz-Kurkowski, ob. Teresa Jundziłłówna, ob. Konstancja Wiszniewska, ob. Helena Wiszniewska, ob. Piotr Dubanowicz, ob. Mieczysław Ginett-Kunciewicz.

PROWINCJA.

MIŃSK.

Elektryczność miejska z gła nie jednakowo traktuje rozmaitych swych odbiorców, jak to wskazuje przykład następujący:

Meccenas K. Petruszewicz, zamieszkały przy ulicy Mostowej (Policyjnej) w domu p. Józefa Święcickiego, chciał wprowadzić do siebie oświetlenie elektryczne, ale zarząd miasta oświadczył, że może to zrobić w takim razie, jeśli p. P. zgodzi się na wprowadzenie t. zw. „centralizacji”, tj. wprowadzenia tak grubych przewodników i urządzeń takiej tablicy rozdzielawej, z całym aparatem bezpieczników, wyłączników etc., która posłuży do rozprowadzania stamtąd już prądu po całym domu. Obowiązujące urządzenie podobnych centralizacji zawołano onego czasu na posiedzeniu rady miejskiej. Znacząca jednakże jest ona właściwie dogodnością jedynie dla stacji miejskiej, obciążając więc kosztem tym abonentów niczem nie jest usprawiedliwione.

P. Petruszewicz, wobec kategorycznej petycji zarządu, zgodził się wycofać pociąg ten szczególny wydatek, przyczem połowę wziął na siebie radny miejski i właściciel danej domu, p. Święcicki. Tymczasem okazuje się, że ten sam zarząd, który obciążał instalację pana P. serwitutem, wyznaczonym w ogóle około 120 rubli, w jakiś czas potem w tym samym domu wprowadził innemu lokatorowi przewodniki, nie wymagające odeń żadnego urządzenia centralizacji.

Cóż to więc znaczy? Czy komisja elektryczna powoduje się tutaj jakimś specjalnym względami? Czy zresztą członkowie tej komisji nie rozważają, że podobny fakt może być komentowany w sposób wysoce dla nich niepoehlebny? Po co więc dawać materiał do niepotrzebnych gawęd i podejrzeń, skoro z pewnością nie w tem niema innego poza jakąś przywłąną znajomością, czy nawet prostym niestwierdzeniem poglądów i działalności.

Meccenas P. występuje z pretensją na drodze właściwej. O (z) Operacje kredytowe. Centralny bank towarzystw wzajemnego kredytu rozsyła cyrkularze do stowarzyszonych instytucji, wskazując na niepewny układ stosunków politycznych, wskutek czego poleca być bardzo ostrożnym z udzielaniem nowych kredytów i z angażowaniem gotówki. Między innymi podobny cyrkularz otrzymało i mińskie T.wo Wzajemnego Kredytu, dla którego jednak wskazówki powyższe są najzupełniej zbędne, ponieważ prowadzi ono swą stałą i opartą na podstawach pewnych i solidnych, gotówką rozporządza znacznymi kredytami jedynie na solidne zapewnienia, wskutek czego strat się nie obawia. Wiele podobnych towarzystw jednak, zwłaszcza w Rosji, znajdują się w położeniu bez porównania gorszym, a to z powodu zaangażowania całkowitego swego kapitału; dla nich więc zmiany konjunktury politycznych i handlowych, pociągające za sobą bankructwa i straty firm prywatnych, mogą być żołądkiem.

Dr. Stefan Łopot, który ukończył teraz fakultet medyczny na uniwersytecie moskiewskim, otrzymał posadę lekarza ziemskiego w powiecie nowogrodzkim, z siedzibą w Baranowiczach. Na razie jednak dr. Łopot będzie zastępował chwilowo lekarzy ziemskich w Horodyszczu i Lubozu.

Doblinów, pow. wilejski. Most na Wilży, tu zresztą dość ważkiej, jest stał troszkę i utrapionem tak dla mieszkańców, jak i tych wszystkich, którzy tu muszą jechać na Krajek do Mińska i z powrotem. Most ten drewniany już od lat kilku wymaga gruntownej naprawy, ale rząd asygnuje sumę tak małą, że nikt z przedsiębiorców roboty tej podjąć się nie chce i liczący w ciągu lat kilka nie udaje.

Czyby należało czekać, aż jakiś smutny wypadek z przedziwnymi do bodnia odpowiednim władzom? — Szweczkole, pow. rosieński. Powstaje tu towarzystwo udziałowe p. f. „Mocarnia”. Towarzystwo to ma na celu nabywanie najnowszych i najdoskonalszych maszyn rolniczych i podejmowanie się za pomocą odpowiednio złożonego artelu wykonania całości pewnych robót rolniczych, a szczególniej: ułoczenia wszelkich żp, oczyszczenia ziarna, zmiana i t. p.

Z Rusi.

Kondolecja polaka. W ostatnim numerze „Kijewianina” pod tytułem: „Nad grobem D. I. Pichno” znajdujemy wyraz kondolecji, jakie otrzymała redakcja z powodu zgonu wydawcy. W liście ich znajdujemy jedną, pochodzącą od polaka, hr. Benedykta Tyszkiewicza z Zielonej. List hr. T. brzmi, jak następuje: „Składam Redakcji „Kijewianina” wyraz mego współczucia z powodu ciężkiej straty znakomitego jej założyciela, jego ekscelencji Dymitra Iwanowicza Pichno, człowieka miary Stopynowskiej, którego rozumiejącego, że siła świata słowiańskiego zależy od siły samowładnej i kulturalnej Rosji. „Chwała i cześć” pamięci doskonale mi znanego prawdziwie rosyjskiego działacza. Prenumeratorka pisma hrabia B. S. Tyszkiewicz.

Z Królestwa.

Hojny zapis. Zmarły przed dwoma tygodniami s. p. Jan Gieller, właściciel wielkich zakładów masarskich i obywatel m. Warszawy zapisał 2000 rb. na sanatorium w Kudce, 5000 rb. na Tow. gniazd sierotach, 10000 rb. na pracownię do badań kliniczno-diagnostycznych przy oddziale chorób wewnętrznych przy szpitalu Dz. Jezus, oraz 40000 rb. na rzecz warszawskiego Tow. lekarskiego na prowadzenie tej pracowni.

Zatwierdzenie zapisu. Ministerjum przemysłu i handlu zatwierdziło statut stypendyjny s. p. Feliksa Kroczyńskiego przy warszawskiej politechnice. Fundusz wynosi 10000 rb., ośleki wydawane być mają niezamierzonym studentom polakom katolikom z pierwszeństwem dla synów urzędników izby skarbowej w Piotrkowie lub kasy skarbowej w Łodzi.

Express-Boy. W Warszawie wprowadzono nowy typ posłańców — cyklistów, zwanych „Express-boy”. Ze względu na coraz większy rozwój miasta i odległe kursy, wprowadzenie tej nowości, mającej na celu przyspieszenie korespondencji miejskiej, jest bardzo pożądanym.

Agronomowie rządowi. Królestwo Polskie dotychczas miało dwóch rządowych agronomów z miejscem pobytu w Warszawie i w Lublinie (przy zarządzie dóbr państwa). Obecnie główny zarząd rolnictwa utworzył jeszcze jedną posadę agronoma specjalnie dla przysyłaj gub. chełmskiej.

Zamknięcie Tow. Strzeleckiego. Z rozkazu gubernatora kaliskiego zamknięto niemieckie Tow. strzeleckie w Zdunskiej Woli, istniejące 92 lata. Było to jedno z siedmiu tego rodzaju stowarzyszeń, istniejących w Królestwie Polskiem: w Łodzi, Zgierzu, Pabjanicach i w Tomaszowie.

Do Palestyny. W Myszkowie pod Częstochową — wedł. gaz. żydowskich — utworzył się związek, do którego już przystąpiło 7 zamężnych rodzin żydowskich, a który ma na celu wyprawienie się tych rodzin z „niezdziędną” ziemi polskiej, gdzie obudowy ruch handlowy polski jest im nie na rękę. Rodziny te złożyły 40000 rb., w celu nabywania kolonii w Palestynie, dokąd mają się wyprawić.

Z sa kordom.

Proces o szpiegostwo. W Krakowie rozpoczęło się niebawem sensacyjny proces przeciw dzieje szpiegostwa wojskowego, którzy zdradzali obcomocarstwu ruhy wojsk austriackich, plany mobilizacyjne i wogóle sprawy militarne. Szpiegowie rekrutowali się przeważnie z wśród inteligencji.

Monografia Dąbrowskiego. Akademia Umiejętności w Krakowie zamierza wydać monografię naukową o patriotyzmie i artystycznym odwołaniu generała Dąbrowskiego w ostatni rocznic śmierci w 1913 roku. W tym celu uprasza już dzisiaj o materiały rozproszone po całej Polsce, dotyczące: dokumenty, listy, przedmioty rozmaite, które były własnością jego, nieznane portrety, ryciny i t. d., pamiętki lub wiadomości (choćby drobne szczegóły) i nadesłanie ich do Akademii Umiejętności w Krakowie.

Cześć przeciw Akademii Górniczej w Krakowie. Prasa czeńska niezmiernie wia zapowiedzi założenia polskiej Akademii Górniczej w Krakowie. W jednym z pism czytamy: „Zakład ten stanowi wielkie niebezpieczeństwo dla czechów śląskich, gdyż znacząca niemiecka będą przyjmowały do swoich kanałów wychowanków krakowskich; z pominięciem górników czechskich. A wiadomo, że polscy inżynierowie na spornych terytoriach na Śląsku są albo polonizatorami, albo germanizatorami”.

Zjazd Podhalan. W Czarnym Dunaju odbył się trzeci zjazd Podhalan przy udziale licznych gości z Podhala, Spiza i Orawy. Obrady otwarto przemówieniami poety Władysława Orkana i burmistrza Jana Cikotańskiego.

Omawiano szereg spraw polaków na Spizu, obrady szczegółowo toczyły się w sekcjach. Odbyła się wieczornica z tańcami góralskimi. Następnym zjazdem zwołany będzie do Nowego Targu.

Adam Bandrowski. Na koncert w willi „Liliana” w Zakopanem, w licznie do gronie melomanów, wyrwały duże wrażenie młody, rokujący wielkie nadzieje kompozytor, p. Adam Bandrowski. Jest to talent nieposiadany, o twórczości szeregowej i bezsporniej. P. Adam Bandrowski jest synowcem znakomitego niedawno zmarłego śpiewaka, sam zaś sięga po laury twórcze.

Utwory jego wyda wkrótce księgarnia Krzyżanowskiego w Krakowie.

Zaprzepaszenie Kryniei. Naukowe badania prof. Zuberha i innych o rzekły, że w głębokości 600-700 metrów można dobrać się do złóż, zawierających cenne składniki mineralne, a nawet do gorącej solanki, która by skutocznie wykorzystana z Kuzobadem, Martynbodem i Zambobodem i zalecania Kryniei na światowe miejsce kąpielowe. Rząd, do którego Kryniea należy, rozpoczął wiercenia i dokonał się w głębokości 500 m. do wód mineralnych o tych samych składnikach co źródła dotychczasowe. Próby więc, przeprowadzone kosztem 100,000 kor. były doładowo pomyslnie. Tymczasem — jak donosi „Dzien. Polski” — wiercenie dalsze ma być wstrzymane, wskutek zabiegów czynionych w Wiedniu, aby nie dopuścić do powstania ogniska konkurencyjnego dla zdrojowisk czechskich.

Przykra pomyłka. Konsystorz prawosławny w Nowogrodzie ma rozważać osobliwą sprawę, wynika wskutek pomyłki parochi cerkwi Flora i Lawra w Nowogrodzie, Nikolskiego. Dnia 24 lipca o. Nikolski dawał ślub pewnej młodej parze robotniczej i zamiast zaśpiewać modlitwę odpowiednią ceremonii, ni stąd ni zowąd zaintonował pieśń pogrzebową. Panna młoda zemdlała, zaś pan młody również omal nie runął na podłogę. Roztargnionego parochia zaskarżono niezwłocznie do konsystorza.

Nadużycia na kolei Środkowo-Azjatyckiej. Ministerjum dróg i komunikacji otrzymało referat specjalnej komisji, która dokonała rewizji kolei Środkowo-Azjatyckiej. W referacie szczegółowo wylizcono cały szereg bardzo poważnych braków, zwłaszcza w zakresie zaopatrywania kolei w wodę. Następnie poważną uwagę zwrócono na most na Amur-Darze, który uznano za zagrożony. Cały szereg stacji wymaga gruntownej przebudowy. Uznano za konieczne niezwłoczne przebudowanie następujących stacji: Asehabadu, Samarkandy, Kokandu, Andżanu, Czardży i innych. Ministerjum dróg i komunikacji złożyło ten referat Radzie ministrów.

bronić odczynnie niemieckiej. Mianit sie „wrogiem śmiertelnym społeczeństwa burżuazyjnego”, przepowiadał rychłe zawalenie się istniejącego porządku i spodziewał się, że dożyje „państwa przyszłości”.

Bebel był z natury swej wrogiem prądów umiarkowanych w socjalizmie niemieckim i międzynarodowym. Usiłował — np. na jeździe w Dreźnie — zmiadzić nieprawomyślność „młodych”. Gdy jednak kierunek rewizjonistyczny stał się wielką siłą, Bebel łagodził przeciwnictwa i brał go w obronę przez nieprzejednaną wściekłość, aby uchronić partię od rozbitcia. On dzięki swemu niezachwianemu autoritetowi w partii i w masach był filarem tradycji i jedności. Po jego zgonie niema nieznanego przywódco, a partji grozi silniejsza rozterka i nawet rozłam, gdy nie stało rozjemcy.

Bebel był arodzonym mówcą, wywierającym swym zapalem i szczerością olbrzymi urok na słuchaczy. W parlamencie należał do słuchanych przez wszystkich posłów. Choć w przemówieniach ponosił go często bujny temperament i stawał się wówczas bardzo ostrym i zaczepnym, jego słowa przekonań i bezinteresowność zjednały mu ogólny szacunek i żywołność.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Był płodnym i uduchowionym publicystą. Wydał cały szereg broszur, omawiających sprawy bieżące. Z większych prac proza monografia o Fournierze — zdobyła sobie wielką popularność i kilkadziesiąt wydań książka p. t. „Kobieta i socjalizm”. Nie jest to praca naukowa, ale daje świadectwo wielkiego odczytania i pracowitości w zbieraniu materiału.

Wobec zwrótu, dokonanego przez rząd rosyjski w sprawie rewizji traktatu bukareszteńskiego i zerwania dojrzwającego już na tym gruncie porozumienia z Austrią, ambasador austriacko-węgierski w Petersburgu, hr. Turn Valsassina, opuścił ma w najbliższym czasie swoje stanowisko.

Wiedeń. (Wl.) „Wiener Allg. Ztg.” w artykule niewątpliwie inspirowanym pisze, że Austro-Węgry w każdym razie zezarzewiają sobie możliwość i prawo wspólnego deoydowania o sprawach, mających zapewnić na półwyspie bałkańskim trwałą pokój.

Austrja a Niemcy. Berlin. (Wl.) Prasa niemiecka w dalszym ciągu występuje przeciw polityce rewizyjnej Austro-Węgier. „Post” oświadcza, że naprężenie między Austrią a Niemcami nie jest produktem ostatnich dni, lecz datuje się od czasu polowania w Sprungu. Wtedy austriacki następcę tronu rozwinął przed cesarzem Wilhelmem swoją politykę bałkańską i prosił Niemcy o poparcie. Cesarz Wilhelm odmówił.

Wówczas nastąpił tron oświadczył: „Wiemy przynajmniej czego mamy się trzymać”.

Serbia a Niemcy. Białogrod. (Wl.) Dzienniki komentują szeroko zachowanie się Niemiec podczas ostatniej wojny bałkańskiej i nie mogą nachwalić „taktu” cesarza Wilhelma. Z tego powodu planowane jest wystosowanie adresu dziękczynnego do cesarza Wilhelma.

Serbia i Rumunja. Bukareszt. (P.) W rozkazie do armji król dziękuje żołnierzom i oficerom mówiąc, że wejście ich do Bułgarii doprowadziło do pokoju.

Rumuński minister wojny dziękuje serbskiemu za podrownienie wyraził nadzieję bliższej bliskoie stosunków obydwoh państw.

Powrot z placu boju. Sofja. (Wl.) Wczoraj weszło do Sofji kilka pułków powracających z placu boju. Publiczność witała żołnierzy owacyjnie. Mają tu przybyć pułki piąty i szósty, które odznaczyły się szalonym poświęceniem. Miało przygotowanie się na ich przyjęcie, które ma być niezwykle uroczyste. Król Ferdynand wyjechał do obozu pod Sliwnice, gdzie pułki te stoją i ma na ich czele wjechać do Sofji. Zbudowano kilkanaście bram tryumfalnych.

W Macedonii. Wiedeń. (P.) Przewódca deputacji komitetu macedońskiego Georgow, oświadczył współpracownikowi „Reichspost”, że bułgarscy macedońscy będą walczyć przeciwko ciężkiemu jarzmu serbów i greków. Jedyne wyjście i zabezpieczenie pokoju w Kraju jest utworzenie autonomii Macedonii. W przeciwnym razie pokój w Macedonii nie zapamięta a zaburzenia przybiorą chroniczny charakter.

Starcia turecko-bułgarskie. Wiedeń. (Wl.) Na pograniczu turecko-bułgarskiem odbyło się kilka potyczek między oddziałami armji tureckiej a luznemi oddziałami bułgarskimi. Po obu stronach są zabici i ranni. Turcy wzięli do niewoli znaczną liczbę bułgarów.

W Atenach czynione są gorące przygotowania do oczekiwanego w niedziele przyjazdu króla Konstantyna. Wjazd ma się odbyć uroczyste.

W Sofji panuje nastrój, jaki zwykle ludzie odczuwają po przejściu nieszczęścia, czerpiąc jedynie w tom poczucie, że nieszczęście to mogło być jeszcze większe, jeszcze dotkliwsze.

Profesorowie uniwersytetu sofjskiego zwrócili się do przedstawicieli i wielkich mocarstw w memoriale, w którym zaznaczają, że traktat bukareszteński nie tylko nie utrzymał porządku, lecz przeciwnie będzie przyczyną nowego jeszcze, większego przelewu krwi. Profesorowie zwracają się do mocarstw z prośbą o zapobieżenie dokonaniem w Bukareszcie aktówi wielkiej niesprawiedliwości i o zapewnienie narodom bałkańskim, w myśl zasady słusności, praw wolności osobistej, narodowej i religijnej.

Kolonia ormiańska w Sofji ogłosiła protest przeciwko systematycznemu oszerstwowaniu, skierowanemu przeciwko bułgarom.

Prasa bułgarska wytyka serbom czarna niewdzięczność względem Rosji, która tyle dobrego okazała Serbji.

Zamiary tureckie. Organ młodo-turecki „Tasmierefi-kan” wydrukował, że wiadomości, jakoby Turcja zamierza wypowiedzieć wojnę Bułgarii z powodu wymordowania jeńców tureckich — która to wiadomość wywołała w Konstantynopolu ogromną sensację — nie pochodzi z sfer rządowych, lecz wzięła początek z niektórych kół szowinistycznych, mniemających, że Turcja przez śmiśle obecnie uderzenie może wyzyskać niedeoydowane stanowisko i sytuację w Europie.

Organ młodo-turecki „Tasmierefi-kan” wydrukował, że wiadomości, jakoby Turcja zamierza wypowiedzieć wojnę Bułgarii z powodu wymordowania jeńców tureckich — która to wiadomość wywołała w Konstantynopolu ogromną sensację — nie pochodzi z sfer rządowych, lecz wzięła początek z niektórych kół szowinistycznych, mniemających, że Turcja przez śmiśle obecnie uderzenie może wyzyskać niedeoydowane stanowisko i sytuację w Europie.

Organ młodo-turecki „Tasmierefi-kan” wydrukował, że wiadomości, jakoby Turcja zamierza wypowiedzieć wojnę Bułgarii z powodu wymordowania jeńców tureckich — która to wiadomość wywołała w Konstantynopolu ogromną sensację — nie pochodzi z sfer rządowych, lecz wzięła początek z niektórych kół szowinistycznych, mniemających, że Turcja przez śmiśle obecnie uderzenie może wyzyskać niedeoydowane stanowisko i sytuację w Europie.

Organ młodo-turecki „Tasmierefi-kan” wydrukował, że wiadomości, jakoby Turcja zamierza wypowiedzieć wojnę Bułgarii z powodu wymordowania jeńców tureckich — która to wiadomość wywołała w Konstantynopolu ogromną sensację — nie pochodzi z sfer rządowych, lecz wzięła początek z niektórych kół szowinistycznych, mniemających, że Turcja przez śmiśle obecnie uderzenie może wyzyskać niedeoydowane stanowisko i sytuację w Europie.

Organ młodo-turecki „Tasmierefi-kan” wydrukował, że wiadomości, jakoby Turcja zamierza wypowiedzieć wojnę Bułgarii z powodu wymordowania jeńców tureckich — która to wiadomość wywołała w Konstantynopolu ogromną sensację — nie pochodzi z sfer rządowych, lecz wzięła początek z niektórych kół szowinistycznych, mniemających, że Turcja przez śmiśle obecnie uderzenie może wyzyskać niedeoydowane stanowisko i sytuację w Europie.

Organ młodo-turecki „Tasmierefi-kan” wydrukował, że wiadomości, jakoby Turcja zamierza wypowiedzieć wojnę Bułgarii z powodu wymordowania jeńców tureckich — która to wiadomość wywołała w Konstantynopolu ogromną sensację — nie pochodzi z sfer rządowych, lecz wzięła początek z niektórych kół szowinistycznych, mniemających, że Turcja przez śmiśle obecnie uderzenie może wyzyskać niedeoydowane stanowisko i sytuację w Europie.

Organ młodo-turecki „Tasmierefi-kan” wydrukował, że wiadomości, jakoby Turcja zamierza wypowiedzieć wojnę Bułgarii z powodu wymordowania jeńców tureckich — która to wiadomość wywołała w Konstantynopolu ogromną sensację — nie pochodzi z sfer rządowych, lecz wzięła początek z niektórych kół szowinistycznych, mniemających, że Turcja przez śmiśle obecnie uderzenie może wyzyskać niedeoydowane stanowisko i sytuację w Europie.

Wobec zwrótu, dokonanego przez rząd rosyjski w sprawie rewizji traktatu bukareszteńskiego i zerwania dojrzwającego już na tym gruncie porozumienia z Austrią, ambasador austriacko-węgierski w Petersburgu, hr. Turn Valsassina, opuścił ma w najbliższym czasie swoje stanowisko.

Wiedeń. (Wl.) „Wiener Allg. Ztg.” w artykule niewątpliwie inspirowanym pisze, że Austro-Węgry w każdym razie zezarzewiają sobie możliwość i prawo wspólnego deoydowania o sprawach, mających zapewnić na półwyspie bałkańskim trwałą pokój.

Austrja a Niemcy. Berlin. (Wl.) Prasa niemiecka w dalszym ciągu występuje przeciw polityce rewizyjnej Austro-Węgier. „Post” oświadcza, że naprężenie między Austrią a Niemcami nie jest produktem ostatnich dni, lecz datuje się od czasu polowania w Sprungu. Wtedy austriacki następcę tronu rozwinął przed cesarzem Wilhelmem swoją politykę bałkańską i prosił Niemcy o poparcie. Cesarz Wilhelm odmówił.

Wówczas nastąpił tron oświadczył: „Wiemy przynajmniej czego mamy się trzymać”.

Serbia a Niemcy. Białogrod. (Wl.) Dzienniki komentują szeroko zachowanie się Niemiec podczas ostatniej wojny bałkańskiej i nie mogą nachwalić „taktu” cesarza Wilhelma. Z tego powodu planowane jest wystosowanie adresu dziękczynnego do cesarza Wilhelma.

Serbia i Rumunja. Bukareszt. (P.) W rozkazie do armji król dziękuje żołnierzom i oficerom mówiąc, że wejście ich do Bułgarii doprowadziło do pokoju.

Rumuński minister wojny dziękuje serbskiemu za podrownienie wyraził nadzieję bliższej bliskoie stosunków obydwoh państw.

Powrot z placu boju. Sofja. (Wl.) Wczoraj weszło do Sofji kilka pułków powracających z placu boju. Publiczność witała żołnierzy owacyjnie. Mają tu przybyć pułki piąty i szósty, które odznaczyły się szalonym poświęceniem. Miało przygotowanie się na ich przyjęcie, które ma być niezwykle uroczyste. Król Ferdynand wyjechał do obozu pod Sliwnice, gdzie pułki te stoją i ma na ich czele wjechać do Sofji. Zbudowano kilkanaście bram tryumfalnych.

W Macedonii. Wiedeń. (P.) Przewódca deputacji komitetu macedońskiego Georgow, oświadczył współpracownikowi „Reichspost”, że bułgarscy macedońscy będą walczyć przeciwko ciężkiemu jarzmu serbów i greków. Jedyne wyjście i zabezpieczenie pokoju w Kraju jest utworzenie autonomii Macedonii. W przeciwnym razie pokój w Macedonii nie zapamięta a zaburzenia przybiorą chroniczny charakter.

Starcia turecko-bułgarskie. Wiedeń. (Wl.) Na pograniczu turecko-bułgarskiem odbyło się kilka potyczek między oddziałami armji tureckiej a luznemi oddziałami bułgarskimi. Po obu stronach są zabici i ranni. Turcy wzięli do niewoli znaczną liczbę bułgarów.

W Atenach czynione są gorące przygotowania do oczekiwanego w niedziele przyjazdu króla Konstantyna. Wjazd ma się odbyć uroczyste.

W Sofji panuje nastrój, jaki zwykle ludzie odczuwają po przejściu nieszczęścia, czerpiąc jedynie w tom poczucie, że nieszczęście to mogło być jeszcze większe, jeszcze dotkliwsze.

Profesorowie uniwersytetu sofjskiego zwrócili się do przedstawicieli i wielkich mocarstw w memoriale, w którym zaznaczają, że traktat bukareszteński nie tylko nie utrzymał porządku, lecz przeciwnie będzie przyczyną nowego jeszcze, większego przelewu krwi. Profesorowie zwracają się do mocarstw z prośbą o zapobieżenie dokonaniem w Bukareszcie aktówi wielkiej niesprawiedliwości i o zapewnienie narodom bałkańskim, w myśl zasady słusności, praw wolności osobistej, narodowej i religijnej.

Kolonia ormiańska w Sofji ogłosiła protest przeciwko systematycznemu oszerstwowaniu, skierowanemu przeciwko bułgarom.

Prasa bułgarska wytyka serbom czarna niewdzięczność względem Rosji, która tyle dobrego okazała Serbji.

Zamiary tureckie. Organ młodo-turecki „Tasmierefi-kan” wydrukował, że wiadomości, jakoby Turcja zamierza wypowiedzieć wojnę Bułgarii z powodu wymordowania jeńców tureckich — która to wiadomość wywołała w Konstantynopolu ogromną sensację — nie pochodzi z sfer rządowych, lecz wzięła początek z niektórych kół szowinistycznych, mniemających, że Turcja przez śmiśle obecnie uderzenie może wyzyskać niedeoydowane stanowisko i sytuację w Europie.

Organ młodo-turecki „Tasmierefi-kan” wydrukował, że wiadomości, jakoby Turcja zamierza wypowiedzieć wojnę Bułgarii z powodu wymordowania jeńców tureckich — która to wiadomość wywołała w Konstantynopolu ogromną sensację — nie pochodzi z sfer rządowych, lecz wzięła początek z niektórych kół szowinistycznych, mniemających, że Turcja przez śmiśle obecnie uderzenie może wyzyskać niedeoydowane stanowisko i sytuację w Europie.

Organ młodo-turecki „Tasmierefi-kan” wydrukował, że wiadomości, jakoby Turcja zamierza wypowiedzieć wojnę Bułgarii z powodu wymordowania jeńców tureckich — która to wiadomość wywołała w Konstantynopolu ogromną sensację — nie pochodzi z sfer rządowych, lecz wzięła początek z niektórych kół szowinistycznych, mniemających, że Turcja przez śmiśle obecnie uderzenie może wyzyskać niedeoydowane stanowisko i sytuację w Europie.

Organ młodo-turecki „Tasmierefi-kan” wydrukował, że wiadomości, jakoby Turcja zamierza wypowiedzieć wojnę Bułgarii z powodu wymordowania jeńców tureckich — która to wiadomość wywołała

znowo meteorologia, znają się dość na...
czymkolwiek i ciepłomierzu; dalej przyrządy te, dzięki swej stałości i niedającej się przekłamać obiektywności, w szerszych kołach nie cieszą się bynajmniej tak popularnością, jaką zdobyły sobie inne „wynaalaki” naukowe, jak kinematograf, wrotki i t. p.

Ludzie nowoczesni zazwyczaj lekceważą i z szyderstwem odzywają się o tradycyjnym wieszczarstwie pogody, uprawianem przez ludzi staroświeckich i głoszonem przy pomocy przysłów kalendarzowych, wzorowanych niejako na słynnych wyroczniach Pithii Delfijskiej. Lecz, że wroby naszymi pocziwymi chłopkami, żyjącymi w lepszej komitywie z przyrodą, aniżeli z nauką, na bezwzględna pogardę dzieci kultury nie zasługują, nawet z punktu widzenia naukowego, o tem świadczy bodaj studium nczzonego francuskiego, p. Daniela Claudes, który w czasopiśmie „La Nature” opisał nader zajmująco zmiany, wywołane w świecie zwierzęcym i roślinnym przez zmiany zjawisk meteorologicznych. Wszystko, co żyje i kwitnie w ogrodach, na polu i w wodzie, niechybnie zdradza znakomitą zależność z powietrzem i zjawiskami w przestworzach.

Zwawym wieszczarzami pogody są ptaki w wysokościach i na ziemi. Wobec zbrojącej nagłej zmiany pogody, jakiej nasz barometr, być może, jeszcze nie...
przezwuwa, skrzydlate i pierzaste stworzenia zachowują się wcale charakterystycznie: zwykły sielankowy i błogi spokój wśród kur ustępuje wzburzeniu i poplochowi. Kury biegają w nieładzie tam i z powrotem i tarzają się w piasku; nie mniej wzburzone bywają kaczki, zamurzające się nerwowo w swych kałużach, pawie coraz trwożliwie wydają swoje twarde, przeraźliwie piskliwe krzyki; gołębie, niby nie wiedząc jaka pora dnia, wydają się niezdecydowane, czyby nie należało schronić się już do gołębni. Jaskółki, szynkując dotychczas wysoko w przestworzu, latają teraz szybko tuż nad ziemią, goniąc za owadami, które z powietrza poniekąd przed niepokodą na łono matki - ziemi Zięba (Fringilla coelebs) ochryplem wolałaniem przepowiada niezawodnie deszcz. W kąciku dziedzińca kot drapie się za uchem i zawzięcie trze sierść łapki, jakby pragnął zetrzeć niewidzialną jakąś plamę.

W stadole i spichlerzu tedy również cisza zakłócona bywa niepokojem starych, a zazwyczaj niewidzialnych mieszkańców. Szacury i mysz wyłazają ze swych kryjówek i nosy, rozglądając się lekliwie. W najwyższym stopniu rozdrażnione bywają w takich wypadkach muchy; nie mogą usiedzieć na ścianach spokojnie i niby w zamyśleniu, jak zwykle, lecz fraują na wsze strony płochę i głucho brzęczą, naprzyskrzając się natręctwem wszelkiemu stworzeniu. Pszczoły pozostają wredy w ulu, a rojące się w wszelkich wiatkach doń pochopnie. Po drodze zapominają o zwykłej swej łagodności i skłonności

do zgody i nieraz, przeczuwając burzę, ukiłają nawet niewinnego, spokojnego przechodnia. Pająki, które do tej pory tak skrzętnie przędły swe matnie, zaprzestają roboty, zwieszając się na rozpoczętej nitce, gdyby zmrużone i zobojętniale. Robaki rozciągają się i pelzają; ropuchy (Bufo cinereus) wylazła ze swych jam, zbierając się gromadnie na polu. Nad pobliskim stawem żaby z największym wysiłkiem swych płuc intonują śpiewy chóralne i ustawicznym swem „koak-koak-koak!” zdają się kołać do nieba o pożądany deszcz. Nawet potulne zazwyczaj i dyskretne ryby wyskakują z wody i poręcznymi rzućkami powodują na zwierciadlanej powierzchni toni liczne kręgi spóśrodkowe. Szczególnie wrażliwym na zmiany pogody jest piskorz (Cobitis fossilis). Już o całą dobę przed wylubem burzy zachowuje się on wcale niespokojnie, opuszcza błotniste dno rzeki, gdzie zazwyczaj najchętniej przebywa i, pływając niespokojnie tuż pod powierzchnią wody, wytyka wciąż głowę, by chwycić powietrze. Żaba zielona, czyli wodna (Hyla arborea s. viridis) zasługuje poprostu na miano „barometru przyrody”, to też w wielu domach trzymają ją w szklanych słojach, w których oprócz pewnej ilości wody, znajdują się także drabinka, sięgająca do pokrywy słoju. Kiedy ma się ku zmianie pogody, żabka, niezawodna wieszczarka meteorologiczna, wylazi z wody i wdrapnie się na najwyższy szczebel drabinki.

Świat roślinny podobnie daje nam znaki różniarskie, dla wtajemniczonych sprostregaczów łatwo dostępne. Tak pospolita koniczyna (Trifolium pratense) niernachoma i pochylona podczas pięknej pogody, wyprostowuje swe łodygi, gdy się zanosi na deszcz. Czarnuszka (Melanthium) podnosi się do góry, kiedy nadchodzi ochłoda powietrza; upadając, przepowiada ocieplenie. Gdy listki szczawiku zajęczego (Oxalis acetosella) się podnoszą i wyciągają, wówczas spodziewać się można burzy; zamykające się liście narcyza (Narcissus) zwiastują niepokodę, wiatr i ulewę. Kiedy się zanosi na deszcz, wtedy kwiecie powoju (Clematis vitalba) i szczawiu zwyczajnego (Rumex acetosa) szalenie się zamyka, podczas, gdy kwiecie loczygi (Lactuca), przeciwnie, otwiera się, niby spragnione wody.

Widzimy więc, że przyroda dostarcza nam rzeczywiście rozlicznych i pewnych wskaźników względem jutrzejszej pogody. Zwracając się w tej mierze do otaczającego nas świata zwierzęcego i roślinnego, nigdy nie doznamy zawodu, gdyż ci wieszczarze naturalni są niezawodniejsi, niż kalendarze i bodaj sam barometr! Oni bowiem są w istocie nieomylni i bezinteresowni, nie ulegają też zepsuciu, ani wymagają naprawy. Pewną ręką imię ich szczeroci jest ich instykt, ich tajemnicza i cudo-wana zażyłość z wszelkimi zjawiskami Macierzy - przyrody, której imię, mieszkańcy wielkich miast, sprzeniewierzy-

liłmy się, by służyć obcym bogom kultury... Przekazano też wiadomości nczzonego francuskiego mogą nas jeno interesować jako wyniki badań naukowych; praktycznych korzyści nam nie dają. Człowiek cywilizowany, ciekawy jutrzejszej pogody, skazany jest na studjum danych stacji meteorologicznej!

Na szerokim świecie.

Zjazd w Lublanie. Obrady zjazdu słowian katolickich w Lublanie rozpoczęła się d. 10 (23) bm.

Program zjazdu obejmuje uroczystą mszę św. na placu kongresowym (t. zw. dlatego, bo na nim po kongresie wiedeńskim odbył się zjazd trzech monarchów: Austrii, Rosji i Prus). Nabożeństwo odprawi prymas Chorwacji, ks. arcybiskup Bauer, z asystentem wszystkich południowo-słowiańskich biskupów.

Po nabożeństwie nastąpi pochód przez miasto w strojach ludowych i narodowych, z orkiestrami i sztandarami.

Szpiegostwo w armii niemieckiej. W Szczecinie, podczas manewrów, pułkownik Stein otrzymał rozkaz stawienia się do głównej komendatury. Pułkownik, zamiast ustuchać rozkazu, zaczął niecała. Steina aresztowano i przeprowadzono śledztwo, które ujawniło, że Stein trudnił się szpiegostwem na rzecz obcego państwa.

Dla lotników niemieckich. Celem zachęcenia lotników niemieckich do dorobnicwa kolegom zagranicznym, zarząd „narodowego dani dla lotników” ogłasza konkurs, wyniszczając nagrody w wysokości 300,000 mk. Do konkursu stanąć wolno tylko narodowości niemieckiej na samolotach, sporządzonych wraz z motorem w Niemczech. Loty konkursowe mogą się odbywać w czasie od 10 września do 31 października 1913 r.

Kradzież klejnotów za 700,000 fr. W ekspresie linii Genewa - Fryburg - Bern skradziono komiwojażerowi wielkich firm jubilerskich kosztowne klejnoty wartości 700,000 fr. Kradzieży dokonano w niezwykły zrzeczny sposób, ponieważ komiwojażer miał klejnoty w portfelu przy sobie i wciąż nań uważał. Policja szwajcarska podejrzewa o tę kradzież międzynarodową bandę złodzieiów kolejowych, operujących specjalnie w luksusowych pociągach. Wszystkie większe firmy jubilerskie w Europie powiadomiono o kradzieży z załączeniem opisu skradzionych klejnotów.

Aeroplanem przez ocean. Z inicjatywy londyńskiej „Daily Mail” dokonana ma być próba nowej podróży napowietrznej, która, o ile się uda, zamni wszystkie dotychczasowe „śmiałe” loty. Redakcja wyznaczyła mianowicie nagrodę w wysokości o-

koło 40 tysięcy rubli za dokonanie lotu przez ocean Atlantycki.

Z Ameryki nadchodzi świeża wiadomość, że dwaj lotnicy tamtejsi, Rodman Lew i Henry Brown, czynią już energiczne przygotowania do podróży tej, którą przedsięwzięcia mają we wrześniu.

Ogólna przestrzeń, którą przebyć mają lotnicy, wynosi 3,100 km. Na przestrzeni tej, w odległości mniej więcej 900 km. jeden od drugiego, stać będą na kotwicy na oceanie okręty, na których lotnicy zaopatrzę się będą mogli w benzynę i odpocząć. Wzlot zamierzony jest na godz. 8 rano, tak, że lotnicy będą mogli wieczorem dnia tego znaleźć się na pierwszej stacji okrętowej i odpocząć do rana. Wylądowanie na wybrzeżu irlandzkim nastąpić ma piątego dnia podróży rano, tak, że cała droga przebyta zostanie w trzy doby, wplatając odpoczynki. Aeroplany zaopatrzone będą, oczywiście, w aparaty do telegrafowania bez drutu.

Fachowa prasa francuska nie wroży przedsięwzięciu temu zbyt wielkiego powodzenia, zaznacza jednak, że warto go spróbować.

ROZMAITOŚCI

** Ptaki i latarnie morskie. Setki tysięcy ptaków giną rocznie pod latarniami morskimi, których światło je wabi. Wyczerpane daleką podróżą latają ptaki dookoła latarni morskich tak długo, póki na śmierć zmęczone nie wpadną w fale morskie, lub póki nie padną łupem krajowców. Ornitolog holenderski prof. Thijssse wypróbował teraz specjalny przyrząd, który ma służyć ptakom jako miejsce wypoczynku. Wyliczono, że jednej nocy użyło przyrządu 2,000 jaskółek i innych ptaków, które inaczej byłyby zginięły. Te z powodzeniem przeprowadzone próby zajęły angielskie towarzystwo ochrony zwierząt, które zwróciło na przyrząd uwagę rządu. Towarzystwu pozwolono dokonywać prób na angielskim wybrzeżu.

** Potomkowie Husa. Na polecenie konsystorza dostarczają protestancy duchowni Bawarii opisu swych probostw. Ponieważ praca ta w pierwszej części ma charakter historyczny, więc dzięki niej wychodzą na jaw bardzo interesujące, nieznane dotychczas szczegóły. Bardzo zajmująca wiadomość przysłał proboszcz z Sausenhofen pod Gungenhausen. W tej wsi od 1700 -1707 roku był proboszczem krwawy spalony w 1415 r. Jana mistrza z Husi. Podczas siedmioletniego pobytu w Sausenhofen miał niestanne nieprzyjemności i spory o dziesięć. Jednego razu dostał z konsystorza naganę za to, że tytułem dziesięciny wziął z chłopskiego pola cztery snopy jęczmienia. Nie pomogła mu nie-

apelacja, zaczynająca się od słów: „Hochedler, gestrenger Magnificel Hochwürdig, hochedelste und Rechtsgelehrte, hochgebietende, hochgeachtete Herren, hochmögende Grafen Patronie!” - Potomkowie tego pastora żyją od połowy minionego wieku w Ludwigshafen nad Renem i jeden z nich, kupiec, Karol Hus, ma wypracowaną genealogję od 1415 do 1700 r. Potomkowie największego patrioty czeskiego są Niemcami.

OFIARY

złożone w Administracji „Kurjera Litewskiego”.

Zamiaszt depeszy na ślub p. Ewy Truskolaskiej z p. Karolem Kozmiskim na „Powszechność i Pracę” Anzela Kondratowicza z córką Ludwiką 2 rb.

CENY ZBOŻA.

WILNO, 2 sierpnia.

Zakłady przemysłowe, składy warowe i podjazdówka hr. A. Tysskiewicza.

Table with 2 columns: Zboże and Cena. Includes items like Złoty miejscowe formankowe, Złoty miejscowe wagonowe, Owies miejscowy, etc.

Rynek Sęfański.

Table with 2 columns: Towar and Cena. Includes items like Karloffe za osmine, Jaja za dziesiątek, etc.

Dostarczono na targ d. 30 i 31 lipca. Krów 9, Cieląt 46, Kóz 1, Owie 136, Świń 204.

Razem w lipcu dostarczono: Krów 139, Cieląt 1162, Kóz 41, Owie 775, Świń 2210.

Zywe wioprze do 850, Bite wioprze do 800.

Doniesienia telegraficzne Ag. Pet. Berlin, 2 VIII (w mark. sa 1000 kilo).

Pszonica na termin bliższy - słabo 200 1/2

Table with 2 columns: Zboże and Cena. Includes items like Złoty na termin bliższy, Owies na termin bliższy, etc.

GIEŁDA.

Tel. Hand. Ag. Pet. Petersburg, 2 VIII 1913 r.

Nastroj dla walorów państwowych spokojny-mocny, dywidendowych mocny, ożywiony, premjówk bez ruchu.

Table with 2 columns: Walor and Cena. Includes items like Londyn 3 mies., Berlin 3 mies., Paryż 3 mies., etc.

Table with 2 columns: Zboże and Cena. Includes items like 4 1/2% renta państwowa, 5% pożyczka wewn. 1905 r. i. e. m., etc.

Table with 2 columns: Zboże and Cena. Includes items like 4 1/2% oblig. miejsk. Tow. kred. Petersburgskiego, etc.

Table with 2 columns: Zboże and Cena. Includes items like 4 1/2% listy zastaw. B-ków ziemsk. Wileńskiego, etc.

Akcje banków ziemskich: Bessarabsko-Tanrydzkiego, Wileńskiego, etc.

Akcje różnych przedsiębiorstw: Tow. Bakunskiego 682, hr. Nobel (udziły) 17480, etc.

5% listy zast. Tow. Kred. m. Wilna, 85.

4 1/2% listy zast. Wil. Ban. Ziem. 60.75

Akcie Wil. Banku Ziemsk. prop. 997.

Instytut nauk komercyjnych Friedricha Mestera, właściciela dawniejszej akademii komercyjnej, ogłosił znanej po za granicami Europy, Listek Prospektów dyrektora wyżyła bezpłatnie.

Majątek do sprzedania w Mohylowskiej gubernii 1000 desjatyn, las, laki, ziemia oraz dooknała - Wiadomości: poczta Czerła Jaszwin Burzyński.

Posady i prace. a) Poszukiwano: Ochmistrzyńi praktyczny na szuka posady, ulica Kalwaryjska Bucharska 26 m 5 Piekłowiecowa. 41699

Szofer szuka posady, ma świadectwa i dyplom na prawo jazdy. Losowa wila, Siemienińska ul. dom Susłowej Wilczyński 41681

Mieszkania. do 20 ster. w podróbie na prawo obrotu dom z ogródkiem z 7 pokoi. Antokaj, Wojskowo-Szpitalna 26 41684

Przyjme na stanoję dwóch klas na zyczenie korepetycji i lekcje muzyki na fortepianie, opieka dobra, wiadomość w księgarńi W. Makowskiego w Mińsku Lit. 40733

Różne. Na wsi, w podróbie, gdzie cera podlega skodli. wpływom kurzu, potu lub słońca plyn „Borocyl” wspaniale odświeża i wybiela cerę, chroni ją od wszelkich zakażeń (przysuszy, wgrzów, wrzodów itp.) specjalnie przeciw czarce chrzopowatej, oraz wszelkim jej nieczyściociom (liszajom, piegom itp.), jako uzupełnienie plynu znakomicie działa krem borocylowy. 29214

Pensjonat J. Tomaszewskiego, Kraków, ul. Krupnicka 14, i piętro, poleca pokoje na czas dłuższy lub krótszy z komfortem urządzone, łazienki na miejscu. Również kształcenie się młodzieży znajduje wygodne pomieszczenie z całodziennym utrzymaniem i staranną opieką. 40839

Przewodnik po Litwie i Białejrusi zawiera wiadomości, dotyczące miast, osad, miasteczek i wsi Litwy i Białejrusi. Cena rb. 1, a przesyłka rb. 1 kop. 20. Do nabycia w administracji „Kurjera Lit.” oraz w księgarniach.

Kupno i sprzedaż. Ilości do sprzedania ponter (suka 4-oh lat), bardzo sprężna do polowania dzierzwi, kurpaw i błotni dzierzwi. Można spróbować. Cena 30 rub. Wilno, Astrachajska 4, m 7. 41145

Interesa handl. i majątk. w Trokach dw. do sprzedania z ogrodem Ad. Nadbrzeżna d. n. 8 m. 6. 40721

Hotel George'a wraz z restauracją we Lwowie jest zaraz do wydzierżawienia. Dzierżawca otrzyma cały hotel i lokal restauracyjny zupełnie odnowiony, tak iż odpowiadać wszelkim nowoczesnym wymaganiom. Oferty własnie należy do dnia 31 sierpnia 1913. Bliższych szczegółów i warunków udziela Towarzystwo wspanych ubezpieczeń ubezpieczonych w Lwowie ul. K. Tadejskiej 3 jako właściciel hotelu. 41487

NAWOZY ZTUCZNE tomasówkę, superfosfat, kaimit, sól potasową, siatę i t. d. gwarantowanej zawartości procentowej. tudzież gips i wapno. poleca ZYGMUNT NAGRODZKI w Wilnie, ul. Zawalna 11. Cenniki i wskazówki o sposobach stosowania nawozów sztucznych na ładanie wysyłane są odwrotną pocztą. Ponieważ przewidywany jest brak wagonów, uprasza się o możliwie wcześnie nadsyłanie zamówień. Zamawiający tomasówkę lub siatę rączną, w celu zastosowania świadectwa ulgowego na przewóz, podać szczegółowy adres z wymienieniem powiatu. 39654

Młody człowiek poszukuje kandydy na wyjazd. Ukończył uniwersytet w Brukseli, posłada języki prakt. i teoret. francuski, niemiecki i włoski w teorii. Adres: Giedymńska ul. 88 m. 2, Orł-ski. 40865

Duży ładny pokój lub 2 pok. przy zamoznej Intel. rodznie poszukuje urzędnik. Cena obojętna. Oferty Dom Handlowy Metal „W. M. S.” 41578

Pokój do wynajęcia od razu przy inteligentnej polskiej rodzinie Rog. Znamieńskiej i Sosnowej, № 22 m. № 11.

Egzystuje od r. 1861. Fabryka i skład Broni J. SOSNOWSKI wł. C. LISOWSKI, WARSZAWA, ul. Trębacka 9, od sierpnia hotel Europejski. Jedyń przedstawiciel na całą Rosję. OSTATNIA NOWOŚĆ! EXPLORA 12 k. FAUNETA 20 k. Wynalaz. firm. WESTLEY RICHARDS, LONDYN. Dokładny strzał kulą do 300 arszynów. Strzał strzałem równo się najleps. ron. str. Katalogi franco. 39713

7-klasowe Gimnazjum Żeńskie z wszystkimi prawami szkół rządowych ANNY de GUILBERT w WARSZAWIE, \$-to Krzyska № 35. 40743. Podania przyjmują się do wszystkich klas w kancelarii od godziny 10-ej rano do 4-ej pop. Przy gimnazjum INTERNAT i SZKOŁA przygotowawcza. Egzaminy zaczną się 8 (21) sierpnia r. b. Lekcje 16 (29) sierpnia.

Natalja Porazińska, przełożona pensji 7-oh klas. żeńsk. w Warszawie, plac św. Aleksandra № 18, przyjmują uczesnie do wszystkich klas na rok 1913/14 oraz kształcą się prywatnie. 39707

Ważne dla gospodyń! MARTA NORKOWSKA Spizarnia i zapasy zimowe z licznymi rysunkami. Cena rb. 1.95, w opr. kart. rb. 1.90. z przes. poczt. rb. 1.75, za salisaniem rb. 1.69. Piekarnia i cukiernia wytworna i gospodarska z ilustracjami. Cena rb. 1, w opr. kart. rb. 1.20, z przes. poczt. rb. 1.40 za salisaniem rb. 1.50. NAJNOWSZA KUCHNIA Wytworna i gospodarska. Zawiera 1249 przepisów gospodarstwiek z uwzględnieniem kuchni jarekiej, z ilustracjami, wory nakrycia stołu, sposób ogólny podawania przekas i potraw, 70 wzorów „Menu” skromnych i wystawn. śniadań, obiadów i kolacji na każdą porę roku i t. d. Wydanie nowe powiększ. Cena rb. 1.90, oprawa w kart. rb. 2, z przes. poczt. rb. 2.30, za salisaniem rb. 2.40. GOSPODARSTWO DOMOWE na podstawie wykładów, ogłoszonych na Wystawie Przemysłowo-Spożywczej w Warszawie, w marcu 1909 r. Cena 76 kop. w opr. kart. kop. 90, z przes. poczt. rb. 1.05, za salis. rb. 1.15. Wydawnictwo GEBETHNERA i WOLFFA w Warszawie. Do nabycia we wszystkich księgarniach. 40780

Trzytygodniowe kursa ogrodniczo-sadownicze dla ogrodników i włościan. Opłata za kurs wynosi 10 rb. Włoszciano-bezpłatnie. Wszelkich informacji udziela oraz zapisy kandydatów przyjmują kancelaria Towarzystwa Rolniczego: Mińsk, Zacharczewska 47 41081

Gimnazjum żeńskie z prawami zakł. rząd. dla uczenia E. Lichtarowiczówny RYGA, Suworowska 14, wejście od Elisabethstrasse. Początek zajęć i egzamina wstępne 20 sierpnia. - Do klas wstępnych przyjmują się i chłopcy. Przy zakładzie pensjonat. 40030

KURSY HANDLOWE ŻEŃSKIE J. Siemiradzkiej (w Warszawie \$-to Krzyska 30). Wyższe wykształcenie handlowe i społeczno-ekonomiczne, oraz teoretyczne i praktyczne przygotowanie do pracy zawodowej. Od krakowskie wstępujących na kursy wymagane jest świadectwo ukończenia średniego zakładu naukowego. Początek wykładów 2 (15) września. 40217

OGŁOSZENIE DZIERŻAWY. Hotel George'a wraz z restauracją we Lwowie jest zaraz do wydzierżawienia. Dzierżawca otrzyma cały hotel i lokal restauracyjny zupełnie odnowiony, tak iż odpowiadać wszelkim nowoczesnym wymaganiom. Oferty własnie należy do dnia 31 sierpnia 1913. Bliższych szczegółów i warunków udziela Towarzystwo wspanych ubezpieczeń ubezpieczonych w Lwowie ul. K. Tadejskiej 3 jako właściciel hotelu. 41487

NAWOZY SZTUCZNE tanie, pewne, bo kupowane z pierwszego źródła w ogromnych ilościach, be kontrolowane dwukrotnie. Żyto i pszenicę do siewu z pierwszorzędných gospodarstw. Słynne siewniki rzędowe „SAXONIA” Siederslebena ze wszelkimi ulepszeniami, w tej liczbie z automatycznym licznikiem, wskazującym ilość obsianego pola. POLECA 40738 Skład Wil. T-wa Rolniczego.

SLUZOROPOTOK, RZĘCZĄCZKĘ, ZAPALENIE PECHERZA, MOCZOWEGO I INNE CHOROBY DRÓG MOCZOWYCH. leczy SZYBKO i SKUTECZNIE jedyni środek, salecany przez wszystkie lekarzy. EUMICTINE (zapewniający dyskrekcję) w laboratorium D-ra M. Leprieux w Paryżu. Dawka: 8-12 pigulek dziennie. Sprzedaż we wszystkich aptekach. 29058

Młodzież akademicka wylotnych zakładów zastawnych w Petersburgu, specjalizacja przez ROSSOJKA, PEBAGORCZKA, TECHNICZNEJ (np. sprężacz Sz. Czyniłowicz) i innych, z gromadzi w Petersburgu, w celu wyjazdu do Moskwy, w celu wyjazdu do Moskwy, w celu wyjazdu do Moskwy. 30485

OGŁOSZENIA DROBNE. Nauka i wychowanie. Biuro Nauczycielek Białostkiej Zastawskiej 7. Poleca nauczycielki, nauczycieli, hony, cudzoziemki. 41513

Biuro Jasińskiej, Warszawa Włodzimierska 19. angielka młoda governess; francuska, piewnica, robotki, klasztor, doskonałe polecenie; poznanianka Höbere tochterschule. 44870

Z powodu ilości do sprzedania ponter (suka 4-oh lat), bardzo sprężna do polowania dzierzwi, kurpaw i błotni dzierzwi. Można spróbować. Cena 30 rub. Wilno, Astrachajska 4, m 7. 41145

Interesa handl. i majątk. w Trokach dw. do sprzedania z ogrodem Ad. Nadbrzeżna d. n. 8 m. 6. 40721

Do sprzedania w Trokach dw. do sprzedania z ogrodem Ad. Nadbrzeżna d. n. 8 m. 6. 40721